

Taalbeleid - Concrete aanpak

Algemeen

- Duurzaam : visie, aanpak en planning op lange termijn
- Intentioneel : taalleerkansen creëren bij vastgelegde doelen
- Intensief : frequent

Voor wie?

- Alle leerlingen die de Nederlandse taal leren
- Leerlingen met een taalontwikkelingsachterstand
- Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis
- Leerlingen met lees en/of spellingsmoeilijkheden

We baseren ons op:

- de zes bouwstenen die werden aangereikt tijdens een nascholing (<https://www.uacnobe.nl/workshops/taaltrajecten-taalondersteuning-voor-leerlingen-die-daar-extra-nood-aan-hebben-live-online-nascholing-93032>)
- het taalaanbod dat wordt aangereikt door Taalkanjers (Plantyn)
- Go4ty

Schoolvisie

- Onze vijf waarden 'Samenwerken', 'Talenten', 'Enthousiasme', 'Respect', 'Kwaliteiten' (=STERK) zijn een rode draad binnen ons taalbeleid

Koala

Dit is de door de overheid verplichte test die bij alle leerplichtigen (alle 5-jarigen, met uitzondering van de ATN'ers) moet worden afgenomen. Al naargelang de resultaten dient een taalintegratietraject te worden opgestart. Toch worden bij ons op school reeds eerder taalproblemen vastgesteld en worden deze kinderen reeds begeleid in K1 en/of K2.

Zes bouwstenen	Doelen	Concrete aanpak
<p><u>Bouwsteen 1</u> :</p> <p>Ondersteuning vanuit meerdere lagen</p>	<p>Fase 0 : Brede basiszorg - Wat doet de leerkracht op de klasvloer?</p> <p>a. Welbevinden : zorgen voor veilige en vertrouwde sfeer</p> <p>b. Krachtige klasaankpak</p> <p>c. Individuele begeleiding of in kleine groepjes</p>	<p>a. Een kind staat open om te leren als het zich veilig voelt en als er geloofd wordt in zijn kunnen.</p> <p>b. Duidelijke taal</p> <p style="padding-left: 20px;">Ondersteuning non-verbale communicatie</p> <p style="padding-left: 20px;">Oogcontact</p> <p style="padding-left: 20px;">Zoveel mogelijk acties benoemen</p> <p style="padding-left: 20px;">Regelmatig voorlezen</p> <p style="padding-left: 20px;">Helpen zelfstandig zoeken naar betekenissen van woorden</p> <p style="padding-left: 20px;">Boekenhoek, regelmatige bezoeken aan schoolbib</p> <p style="padding-left: 20px;">Buddys (leerlingen van hogere klassen die komen voorlezen bij leerlingen van de lagere klassen, sterke leerling bij zwakkere leerling zetten in de klas).</p> <p>c. Preteaching of verdere inoefening (zie ook fase 1)</p> <p style="padding-left: 20px;">a. Elke klas krijgt één uur per week ondersteuning van zorgco en / of zorgleerkracht om te werken met een doorschuif- of co-teachingsysteem.</p> <p style="padding-left: 20px;">b. In elk groepje wordt specifiek gedifferentieerd op het niveau van de leerlingen en wordt er gewerkt op een vooraf afgesproken domein. Er wordt per leerkracht verder gewerkt aan dit domein totdat de doelen bereikt zijn.</p>

	<p>d. Aparte taaltrajecten</p> <p>e. Ouderbetrokkenheid stimuleren</p>	<p>i. Bv in K3 wordt gewerkt aan luistergerichtheid, aan voorbereidende leesvoorwaarden, aan rekentaal.</p> <p>ii. Bv. in L5 en L6 is er een doorschuifstelsel klasoverschrijdend. Hier wordt gewerkt aan MK en MR. Ook hier merken we een gebrek aan taalbegrip bij de verschillende wiskundige termen.</p> <p>iii. Bv in L2 en L3 werken we binnen het leesbeleid ook aan het taalbeleid. Er is een doorschuifstelsel binnen de klassen, waarbij een leerkracht werkt aan de woordenschat binnen de thema's van Taalkanjers, iemand werkt op het verbeteren van het technisch lezen en nog iemand werkt aan rekentaal.</p> <p>d. Taalkanjers (Plantyn) Sterk aanbod voor ATN'ers en taalzwakke leerlingen. Het materiaal is sterk visueel en auditief onderbouwd. Het materiaal zorgt er vaak voor dat de leerling op het juiste niveau kan starten en zelfstandig aan het werk kan.</p> <p>e. Stimuleren bibliotheekbezoeken Adviseren samen met het kind een boek te lezen Adviseren om thuis samen leuke activiteiten te doen en de acties zoveel mogelijk te verwoorden, ongeacht wat de thuistaal is.</p>
--	--	--

	<p>Fase 1 : Verhoogde zorg</p> <p>a. SES-leerkracht: individuele begeleiding of in kleine groepjes</p>	<p>Zoveel mogelijk boodschappen visualiseren voor anderstalige ouders (pictogrammen), bv tijdens overleggen, in agenda, in weeknieuws... Taalbabbels o.l.v. Machteld Vandevoorde (Vrijwilliger OCMW) Voor vakanties lijsten meegeven met leuke, talige websites, spelletjes... Vertaalfiches aanbieden (https://www.klassebe/4472/meertalig-communiseren-met-ouders-met-vertaalfiches/) met concrete info rond CLB, contactpersonen op school... Tijdens de inschrijving polsen we steeds naar de moedertaal van het kind, zodat we, indien nodig, mails kunnen vertalen via Google Translate Er is een samenwerking met de bib en Vives, waarbij studenten (Verhalenvertellers) bij kinderen thuis gaan voorlezen, hen inwijden in de wonderse wereld van boeken en op bezoek gaan naar de bib.</p> <p>a. Taalprogramma Elena Learning: Aanpak op verschillende domeinen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woordenschat • Zinsbouw • Voorbereidende leesvoorwaarden • Voorbereidende rekenvoorwaarden <p>Taalkanjers (Plantyn)</p>
--	--	---

	<p>Fase 2: Uitbreiding van zorg</p> <ol style="list-style-type: none"> Ondersteuners (Kolibrïe) Studenten (De verhalenvertellers-VIVES) Logopedisten Studenten kinderverzorging, kleuteronderwijs, lager onderwijs 	<p>SES-leerkracht gaat aan de slag met het rijke aanbod aan materiaal. Nauwe samenwerking met klasleerkracht.</p> <ol style="list-style-type: none"> Er wordt sterk samengewerkt met alle partijen, dankzij constante feedback tijdens spontane of geplande overleggen.
<p><u>Bouwsteen 2</u> :</p> <p>Logische opbouw en combineren van deelvaardigheden</p>	<ol style="list-style-type: none"> Een taalrijke klas creëren Vertelcyclus 	<ol style="list-style-type: none"> Wat zie ik aan de muren? Wat voor boeken heb ik in mijn klas? Welke bronnen kunnen de leerlingen gebruiken? (tablets, chromebooks, woordenboek...) Als leesschool zetten we in op voorlezen, lezen, vertellen <ol style="list-style-type: none"> Er wordt gewerkt volgens het FLITS-principe <ul style="list-style-type: none"> Functioneel: de kinderen worden geprikkeld door het boek, we gebruiken immers boeiende, rijke, motiverende teksten die aansluiten bij de leefwereld van het kind Leesmotivatie: de leerkracht speelt in op de interesses van de klasgroep. Interactie: er wordt gepraat over het onderwerp, gereflecteerd, er wordt naar meningen gepolst (bv.

	<p>c. Doelbewust aan woordenschat werken</p> <p>d. Mooie mix van bovenstaande doelen</p>	<p>c. Functionele woordenschat wordt het snelst geautomatiseerd. Daarom starten we met woorden binnen de thema's 'het lichaam (spiegel gebruiken)', 'eten en drinken', 'school'. Bij zwakkere leerlingen wordt zoveel mogelijk concreet materiaal en fotomateriaal gebruikt.</p>
<p><u>Bouwsteen 4</u> :</p> <p>Investering in schriftelijke taalvaardigheid</p>	<p>a. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid versterken elkaar</p> <p>b. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid gaan hand in hand.</p>	<p>a. Concrete voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasproject pompoenen zaaien <ul style="list-style-type: none"> ○ Meisje maakt boek rond verschillende stappen ○ Meisje neemt dit boek mee naar huis (ouderbetrokkenheid) • Tekening laten maken bij thema van de klas, woorden in eigen taal en in de Nederlandse taal hierbij noteren. • Mindmappen maken met echte materialen <p>b. Bij kleuters: speelse aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak letterkennis en klankbewustzijn <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorwerpen verzamelen met de letter 'k' ○ Lettertak, lettermuur, klanklettertafel... ○ Duidelijk de vorming van de letter 'k' beschrijven, verwoorden ○ Auditieve training <ul style="list-style-type: none"> ▪ Welke voorwerpen beginnen met 'k'? ▪ Begint dat woord met een 'k'?

<p><u>Bouwsteen 5 :</u> Kwalitatieve instructies</p>	<p>a. Expliciete instructie: eerst heel veel modellen, dan verantwoordelijkheid verschuiven naar leerling.</p> <p>b. Leerlingen leren van en met elkaar</p> <p>c. Constante sterke feedback</p> <p>d. Technologie integreren</p> <p>e. Rekening houden met de thuistaal</p>	<p>a. Leerlingen de instructie laten herhalen.</p> <p>b. Buddys</p> <p>c. Mondelinge bevestiging, schouderklopjes, stickers, ...</p> <p>d. Digibord, tablet, chromebooks, tv.</p> <p>e. Aanbieden van woordenschat in thuistaal naast het Nederlandse aanbod.</p>
<p><u>Bouwsteen 6 :</u> Monitoring en ondersteuning</p>	<p>a. Monitor je leerlingen</p> <p>b. Professionalisering</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Training 2. Coaching (individueel of in groep) 	<p>a. Kind-kindinteracties observeren Taalontwikkeling in thuistaal nagaan Heel af en toe gestandaardiseerde tests (Salto, Koala, LVS, OVSG, AVI,...) Eigen werking evalueren Kinderen breed evalueren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kleuter <ul style="list-style-type: none"> o We gebruiken sinds september 2024 heldere, overzichtelijke observatiefiches. • Lager • <p>b. Bijscholingen, zich laten coachen door collega's...</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Onderzoekend leidinggeven door Tjil Bondeu b. Deling van expertise door LSC <ol style="list-style-type: none"> i. Bv. executieve functies

Samenwerken
Talenten
Enthousiasme
Respect
Kwaliteiten

---

	3. Handleiding, methoden, inspiratiegidsen, andere materialen	ii. Bv. aanpak van woordenschatthema's
--	--	--